

INVISIO V50 - KESKUSYKSIKÖ

Invisio V50 – laitteen käyttö taktisessa neuvottelussa

Ville Viikari & Antti Voutilainen

5/2020

Tekijä(t) Ville Viikari, Antti Voutilainen	Tutkinto Poliisi (AMK)
Julkaisun nimi Invisio V50 - keskusyksikkö Invisio V50 – laitteen käyttö taktisessa neuvottelussa	Julkisuusaste Julkinen, luku 4 Käyttö rajoitettu TL IV Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621) 24§ mom. 5. kohta
Ohjaaja Jyrki Lounaskorpi Nipa Puolamäki	Opinnäytetyön muoto Kvalitatiivinen tutkimus
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyömme aiheena on Invisio V50-laite - käyttökokemusten arviointi poliisin taktisen neuvottelun käytössä. Tutkimuksella pyrimme selvittämään, kuinka paljon laitetta on käytetty poliisin taktisen neuvottelun tehtävillä tähän asti ja millaisia sen käyttäjäkokemukset ovat olleet. Teemme myös lyhyet katsauksen poliisin taktisesta neuvottelusta. Tutkimuksessamme on käytetty menetelmänä kyselyä, joka lähetettiin käyttäjille, jotka ovat Invisio V50- laitetta käyttäneet taktista neuvottelua vaatineissa tilanteissa.</p> <p>Työssämme käymme myös itse laitteen ja sen toiminnot sekä komponenttien kokoonpanon läpi, siten että työmme perusteella lukija osaa saattaa laitteen toiminta kuntoon sekä käyttää laitetta.</p> <p>Kokemukset Invisio V50- laitteesta olivat pääsääntöisesti positiivisia. Laitteen kompakti koko ja monipuolisuus nousi esiin, sekä se että laite on kiinnitettävissä neuvottelijan päällä oleviin varusteisiin. Keskusyksikköön kiinnitettävät lisälaitteet koettiin ongelmallisiksi, sekä matkapuhelimen ryhmä puhelu, joka vie neuvottelijalta huomiota. Tähän kuitenkin olisi ratkaisuna lisäkoulutus.</p>	
Sivumäärä 45 + 1 liitesivua	Tarkastuskuukausi ja -vuosi Toukokuu 2020
Avainsanat Invisio V50, taktinen neuvottelu, neuvotteluryhmä	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	TUTKIMUSAIHE	7
2.1	Aiheen valinta.....	7
2.2	Aihe ja tutkimuskysymykset	8
2.3	Laadullinen tutkimus	8
2.4	Menetelmät.....	9
2.5	Aikaisemmat tutkimukset.....	11
2.6	Julkisuus	12
3	POLIISIN TAKTINEN NEUVOTTELU	13
3.1	Yleistä poliisin taktisesta neuvottelusta.....	13
3.2	Taktisen neuvottelun historia ja koulutus.....	14
3.3	Taktisen neuvottelun tavoite ja vaiheet	15
4	TILANNEORGANISAATIO	16
5	NEUVOTTELUSALKKU	17
5.1	Yleistä neuvottelusalkusta	17
6	INVISIO V50 - KESKUSYKSIKKÖ JA OMINAISUUDET	19
6.1	Invisio V50 Control Unit.....	19
6.1	Yleistä yrityksestä Invisio Communications AB (publ).....	20
6.2	Taktinen neuvottelu kommunikaatio järjestelmä (TNCS)	20
6.3	Taktisen neuvottelu järjestelmän komponentit.....	23
6.4	Laitteen toimintapa.....	24
6.5	Laitteen huolto ja säilytys.....	26
7	INVISIO V50 KÄYTTÖOHJEET	26
7.1	Käyttöohjeiden laadinta.....	26
8	HAASTATTELujen TULOKSET	27

8.1	Haastatteluteema	27
8.2	Järjestelmän käyttömäärät	27
8.3	Kokemukset laitteesta.....	28
8.4	Erot aiempaan järjestelmään	28
8.5	Järjestelmän hyvät ja huonot puolet?	29
8.6	Mitä kehitettävää järjestelmässä on?	30
9	YHTEENVETO JA POHDINTA.....	31
9.1	Johtopäätökset	31
9.2	Sovelтуuko poliisiin taktiseen neuvotteluun?	32
9.3	Miten laite helpottaa tane- tilanteessa poliisin tilanneorganisaatiota?	34
9.4	Mitä komponentteja järjestelmään tarvitaan ja komponenttien kokoonpano?	35
9.5	Valideetti ja realibiliateetti	36
9.6	Pohdinta.....	37
10	LÄHDELUETTELO	40
11	LIITTEET	42

Lyhenteet ja käsitteet

Android – puhelin = Matkapuhelin, joka käyttää Android – käyttöjärjestelmää. Työssä on keskitytty Android - puhelimen käyttöön osana neuvottelujärjestelmää. Laitteessa pystytään käyttämään Iphone - käyttöjärjestelmän puhelimia, mutta niiden käytön soveltuvuutta ei ole tässä työvaiheessa tutkittu.

COM = Laitevalmistaja Invisio Communication A/S käyttämä lyhenne Invisio V50 laitteen audio – liitännöistä.

Headset = Kuulokemikrofoni, jossa mikrofoni puhumista varten ja kuulokkeet

Johto 1 = Vaativissa ja muissakin päällystön johtamista edellyttävissä tilanteissa yleisjohtaja ottaa johtovastuun operaatiosta (POL-2017-13344, 43)

Neuvottelija = Poliisin taktisella neuvottelijalla tarkoitetaan siihen erityisesti koulutettua ja nimettyä henkilöä. Poliisihallituksen ohjeessa on määritelty, että poliisiammattikorkeakoulu vastaa Suomessa taktisen neuvottelun koulutuksesta ja kansainvälisistä yhteyksistä. (Poliisihallitus, määräys ID-18307582)

Ryhmäpuhelu = Puhelimen kokoustoiminto, joka mahdollistaa useamman ihmisen puhuvan samalla linjalla samaan aikaan.

Tane = Taktinen neuvottelutoiminta

Tilanne 1 = Tilanne 1 vastaa yksittäisen poliisitehtävän suorittamisesta ja on johtamaansa tehtävää suorittavan henkilöstön esimies (POL-2017-13344, 29)

Virve = Suomen viranomaisverkko

Virve – päätelaite = Virve verkkoon kytkettävä radio tai laite (esim. poliisin käyttämä THR880i radio)

Yleisjohtaja = Johtovastuussa kenttätoiminnan johtamisesta (POL-2017-13344, 43)

1 JOHDANTO

Opinnäytetyö käsittelee poliisin taktiseen neuvottelutoimintaa hankittavaa uutta järjestelmää, josta käytetään nimitystä Invisio V50. Tarkoituksena tarkastella laitteen soveltuvuutta poliisin taktisen neuvottelutoiminnan käyttöön (myöh. TANE - toiminta). Opinnäytetyön tilaajana on Helsingin poliisilaitoksen taktinen neuvottelutoiminta.

Opinnäytetyön on ensimmäisiä, joka käsittelee pelkästään taktisen neuvottelutoiminnan laitteistoa. Taktisessa neuvottelutoiminnassa on käytössä neuvottelusalkku, jota esitellään lyhyesti tässä opinnäytetyössä. Samalla pyritään luomaan kuvaa, miten V50 järjestelmä eroaa vanhasta järjestelmästä.

Opinnäytetyön on tarkoitus toimia apuna hankittaessa V50 järjestelmää kartoittamalla sen teknisiä ominaisuuksia ja saada haastattelun avulla selvyyttä minkälaisia kokemuksia laitteesta on ollut sen koekäyttöaikana taktisissa neuvotteluryhmissä eri puolilla Suomea. Keskeisellä sijalla on siis käyttökokemukset, joiden avulla pyritään kartoittamaan laitteen hyviä ja huonoja puolia, sekä soveltuvuutta taktiseen neuvottelutoimintaan. Invisio V50 järjestelmä (ja V60) on operatiivisessa käytössä Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa vuodesta 2017 lähtien. Opinnäytetyötä varten saatiin materiaalia Ruotsin poliisista.

Työn tuloksena on laadittu myös Invisio V50 -laitteen ohjeista ja käyttöoppaasta suomenkieliset käännökset. Näitä voidaan hyödyntää myöhemmin esimerkiksi perehdytysaineistona, mikäli laitteisto otetaan laajemmin käyttöön.

Invisio V50 – laitetta on käytetty matkapuhelimilla, joissa on Android – käyttöjärjestelmä. Tässä työssä käyttökokemukset ja haastattelut on kerätty käytettäessä tätä kyseistä matkapuhelin järjestelmää.

Poliisi on turvallisuusverkon (TUVE) käyttäjä, joten kaikki tässä verkossa käytettävät laitteet tulee olla TUVE – hyväksyttäjä. Tällä hetkellä TUVE – hyväksyttäjä älypuhelimia löytyy Android – ja Windows (8.1 ja 10) - käyttöjärjestelmän puhelimista ¹.

Se miten järjestelmässä voitaisiin käyttää iPhone – käyttöjärjestelmän puhelimia, emme läheneet selvittämään. Selvitystyö olisi vaatinut hieman enemmän aikaa, joka taas olisi viivästyttänyt opinnäytetyön valmistumista. iPhone puhelinten soveltuvuudesta emme voi todeta muuta kuin, että järjestelmän skaalautuvuus mahdollistaa laitteen liittämisen osaksi järjestelmää. Se miten iPhone toimii järjestelmän kanssa ei ole toistaiseksi kokemuksia.

Käytämme työssä pelkästään sanaa matkapuhelin, sillä silloin voimme viitata eri käyttöjärjestelmän puhelimiin.

2 TUTKIMUSAIHE

2.1 Aiheen valinta

Helsingin poliisilaitoksessa on ollut kahdella poliisilla koekäytössä alun perin sotilaskäyttöön kehitetty laite Invisio V50. Tämän lisäksi laitteita on ollut koekäytössä myös muissa poliisilaitoksissa. Poliisit ovat käyttäneet laitetta taktista neuvottelua vaativissa tilanteissa. Laite on ollut testikäytössä ja laitteesta on tarkoitus tehdä Poliisihallitukselle esitys laitteen hankinnasta koko maahan TANE- tilanteissa (taktinen neuvottelu) käytettäväksi (taktinen neuvottelu), mikäli saadut kokemukset puoltavat laajempaa käyttöönottoa.

Työn tarkoitus on luoda ohjeistusta ja opastusta laitteen käyttäjille ja mahdolliselle laajemmalle käyttöönotolle, sekä selvittää laitteen soveltuvuutta taktisen neuvottelun tarpeisiin. Käyttökokemusten ja teknisten ominaisuuksien selvityksen osalta voidaan tämän työn rajauksin suosittaa ja tuoda esiin laitteen soveltuvuus laajemmin organisaation käyttöön.

¹ Sundström 2017

2.2 Aihe ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön aiheena on Invisio V50-laite TANE- käytössä (taktinen neuvottelu). Työn tarkoitus on selvittää, soveltuuko laite poliisin käyttöön tilanteissa, joissa taktinen neuvottelu tulee kyseeseen, Tutkimuksessa on tarkoitus kertoa laitteesta, sen käytöstä, erilaisista mahdollisuuksista, joita se tarjoaa TANE-työskentelyyn.

Opinnäytetyössä on tarkoitus käydä laitteen kokoonpano ja käyttö läpi ja selvittää vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko laite soveltuva poliisin TANE-toimintaan?
2. Miten laite helpottaa TANE-tilanteissa toimivaa poliisin tilanneorganisaatiota?
3. Mitä komponentteja tarvitaan ja komponenttien kokoonpano?

2.3 Laadullinen tutkimus

Tutkimustyön tehtävänä on järjestelmällisesti ja seikkaperäisesti saada vastaus johonkin toiminnallisista käytännöistä syntyneeseen kysymykseen tai ajattelussa syntyneeseen ongelmaan. Tutkimustyötä on mahdollista tehdä joko niin, että päämääränä on yleistettävä tutkimustulos, tai niin, että tuloksena on pelkkä käytännöllinen ratkaisu. Näiden lisäksi tutkimuksena tavataan pitää erilaisten tietojen kartoittamista ja aineiston keräämistä ja luokittelemista².

Tutkimusotteen ja siihen liittyvien menetelmien pitää tavoittaa tutkimuskohde. Osuvuus tarkoittaa sitä, että valitaan sellainen menetelmä, jolla ilmiöstä saadaan sellaista tietoa, jolla tutkimusongelma ratkeaa. Tämä ohjaa tutkimusotteen valintaan tutkimusongelmalähdeksi. Pääsääntö on, että mitä vähemmän ilmiöstä tiedetään, sitä todennäköisemmin kysymykseen tulee ainoastaan kvalitatiivinen tutkimus³.

Laadullisella tutkimusmenetelmällä tehdyssä tutkimuksessa tarkastellaan merkitysten maailmaa, joka on ihmisten välinen ja sosiaalinen. Merkitykset ilmenevät suhteina ja niiden

² Varto 2005, s 8

³ Kananen 2015, s70

muodostamina merkityskokonaisuuksina. Merkityskokonaisuudet vuorostaan ilmenevät ihmisistä lähtöisin olevina ja ihmiseen päättyvinä tapahtumina, kuten toimintana, ajatuksina päämäärien asettamisina ja esimerkiksi yhteiskunnan rakenteina ja hallintavaltana. Tavoitteena on tavoittaa ihmisen omat kuvaukset koetusta todellisuudestaan. Näiden kuvasten oletetaan sisältävän niitä asioita, joita ihminen pitää itselleen elämässään merkityksellisinä ja tärkeinä ⁴.

Laadullisen tutkimusmenetelmän luonteen ja tiedonintressin vuoksi tutkimuksessa korostuvat kolme näkökulmaa tutkimuskohteeseen. Nämä ovat *konteksti*, ilmiön *intentio* ja *prosessi*. Kontekstin ottaminen huomioon tarkoittaa, että tutkija ottaa selvää ja kuvaa tutkimustekstissään, millaisiin yleisiin esimerkiksi sosiaalisiin, kulttuurisiin, historiallisiin ja ammatillisiin yhteyksiin tutkittava asia tai ilmiö liittyy. Kuvaus edellyttää ilmiön tai asian esiintymisympäristön tai toimintaympäristön kuten ajan, paikan ja sosiaalisen verkoston kuvaamista. ⁵

2.4 Menetelmät

Opinnäytetyössä käytettiin aineiston keruussa haastatteluita ja kyselytutkimusta. Näiden menetelmien lisäksi tutustuimme opinnäytetyötä tehdessämme Invision V50 -laitteeseen kertaluontoisesti, mutta emme saaneet laitetta testikäyttöön. Emme myöskään olleet mukana laitteen käyttötilanteissa, koska taktisen neuvottelutoiminnan tarpeet ilmenevät reaktiivisesti, mikä tarkoittaa taktisen neuvottelutoiminnan olevan ”päivystysluonteista” toimintaa. Tämä olisi siis vaatinut meidän tulevan paikalle hälytettäessä, mikä ei ymmärrettävästi olisi ollut ajankäytöllisesti mahdollista. Menetelmien valinta johtui siis pitkälti ajankäytöllisistä syistä. Suurin osa taktisen neuvotteluryhmän jäsenistä on eri poliisilaitoksissa eri puolilla Suomea. Kaikkia laitteen Invisio V50-laitteen koekäyttäjää ei ollut tarkoitus tavoittaa, vaan työn tilaajan kanssa sovittiin kyselytutkimuksen käytöstä ja kohderyhmästä. Tutkimuksen kohderyhmä koostui viidestä laitteen koekäyttäjistä.

⁴ Varto 1992, s 23–24, 58–59

⁵ Vilka 2015, s 120

Haastateltavien määrä jätettiin viiteen henkilöön, sillä yli tämän määrän mentäessä olisi Poliisiammattikorkeakoulun ohjeen mukaisesti jouduttu hakemaan opinnäytetyölle tutkimuslupa ja opinnäytetyötä ei olisi pystytty toteuttamaan annetun ajan puitteissa ⁶.

Kyselytutkimus on menetelmä, jossa tutkija esittää tutkittavalla kysymyksiä kyselylomakkeen avulla. Lomake on mittausväline, jota voidaan käyttää yhteiskunta- ja käyttäytymistieteellisestä tutkimuksesta mielipidetiedusteluihin, katukyselyihin, soveltuvuustesteihin ja palautemittauksiin ⁷.

Kyselytutkimuksen aineistot koostuvat mitatuista luvuista ja numeroista. Se on menetelmänä siis tutkimus, jossa sovelletaan tilastollisia menetelmiä, vaikka tutkivalle kysymykset esitetään sanallisessa muodossa. Saatuihin vastauksiin voidaan antaa sanallisesti täydentää selkeiden kysymysten osalta, joiden tulkinta olisi sanallisesti hankalaa. Kyselytutkimus on siis enimmäkseen määrällistä tutkimusta ⁸.

Kyselytutkimuksen haasteena on oikeiden mittareiden rakentaminen. Haasteena toteuttamisessa on poistaa lukuisat epävarmuudet kuten: mitataanko oikeaa asiaa? saatiinko tarpeeksi vastauksia? Onko kysymyksiin vastattu riittävän kattavasti? Onko saatu tieto luotettavaa? Opinnäytetyön mittareina käytettyjen kysymysten laadinnassa käytettiin apuna Helsingin poliisilaitoksen taktisessa neuvottelutoiminnassa toimivaa henkilö ⁹. Tällä pyrittiin varmistamaan, että esitetyt kysymykset mittaavat oikeaa asiaa ja ovat riittävän luotettavia.

Toinen tiedonkeruussa käytetty menetelmä oli haastattelu. Haastattelut voidaan jakaa strukturoimattomiin ja strukturoituihin haastatteluihin. Strukturoimattomalla haastattelulla tarkoitetaan, että vastaukset muotoutuvat haastateltavan ehdoilla. Strukturoitu haastattelu on taas luonteeltaan valmis kysymys patteristo, valmiine kysymyksineen ja vastauksineen ¹⁰.

⁶ Haikansalo & Korander 2020, s 8

⁷ Vehkalahti 2014, s 11

⁸ Vehkalahti 2014, s 13

⁹ Vehkalahti 2014, s 12

¹⁰ Ruusuvoori & Tiitula 2005, s 9

Opinnäytetyön alkutaipaleella käytimme strukturoimatonta menetelmää aloituspalaverissä, jossa kartoitimme meille annettua tehtävää ja siihen liittyviä ongelmia haastattelun muodossa.

Opinnäytetyötä tehdessämme teimme havainnon, että työssämme on myös toiminnallisen opinnäytetyön piirteitä, sillä siinä laaditaan materiaalia opastusta ja ohjeistusta varten. Toiminnallisessa opinnäytetyössä tutkimuskäytäntöjä käytetään hieman väljemmässä merkityksessä kuin tutkimuksellisessa opinnäytetyössä. Tällöin saadun tiedon laatu pyritään turvaamaan käyttämällä valmiita tutkimuskäytäntöjä perustasolla. Perustasolla aineisto pyritään keräämään sähköpostitse ja analysoidaan perusmenetelmin.

Laadullisella tutkimuksella kerättyä tietoa voidaan kerätä konsultaationa asiantuntijoilta, tällöin saatua tietoa käytetään opinnäytetyössä kuin lähdeaineistoa. Tällä siis pyritään tukemaan argumentointia ja tuomaan käsiteltävään aiheeseen teoreettista syvyyttä. Konsultatiota ovat siis mm. asiantuntijoiden kanssa käydyt keskustelut, joissa tarkistetaan tiedon oikeellisuus, jotka siis lisäävät teoreettisen osuuden luotettavuutta kuten muutkin lähteet ¹¹.

2.5 Aikaisemmat tutkimukset

Opinnäytetöitä, joissa olisi käsitelty pelkästään taktisessa neuvottelussa käytettävää laitetta ei ole aikaisemmin Poliisiammattikorkeakoulussa tehty. Taktisesta neuvottelusta on julkaistu Poliisiammattikorkeakoulussa ainakin yksi opinnäytetyötä ja yksi lopputyö osana poliisin ammattitutkintoa.

Ensimmäinen aiheesta julkaistu lopputyö on vuodelta 1996 Tomi Saksisen ja Jussi Vesikon tekemä ”Poliisitaktinen neuvottelu” ja 2018 Jutta Kestin tekemä opinnäytetyö ”Tulkin käyttö taktisessa neuvottelussa”. Näistä aiheista oli jonkin verran saatavissa materiaalia tämän opinnäytetyön tekemiseen. Saksisen ja Vesikon tekemän lopputyön ongelmana on, että se on jo 24 vuotta vanha ja lopputyön tarjoama tietoa ei ole kaikilta osin validia.

¹¹ Vilka & Airaksinen 2003, s 56 -58

Näiden lisäksi Henna Maria Jalosalmi on tehnyt maisterityön aiheesta: ”neuvottelijoiden käsitteitä ja kokemuksia vuorovaikutusilmioistä”. Työ on ilmestynyt keväällä 2016 osana maisterintutkielmaa.

Taktisesta neuvottelusta ei ole siis tehty kovinkaan runsaasti opinnäytetöitä, eikä aihetta Suomessa ole kovinkaan hirveästi tutkittu. Henna Jalosalmen mukaan valtaosa taktisesta neuvottelusta tehdystä tutkimuksesta on peräisin Yhdysvalloista. Yhdysvaltalainen tutkimus ei Jalosalmen mukaan sovellu kaikilta osin kuvaamaan suomalaista poliisikulttuuria, sillä ero yhdysvaltalaisen ja suomalaisen poliisikulttuurin välillä on suurta¹².

Suomessa tehdyn tutkimuksen rajallisuus osaltaan hankaloitti tämän opinnäytetyön tekemistä, sillä valtaosa materiaaleista oli saatavissa ainoastaan henkilöhaastatteluiden kautta tai ne olivat.

2.6 Julkisuus

Viranomaisen toiminnan keskeisenä periaatteena on avoimuus, jotta kansalaisilla olisi mahdollista kriittisesti tarkastella viranomaisen toimintaa. Avoimuudesta seuraa, että viranomaisten tuottamien asiakirjojen tulisi olla julkisia. Olemme pyrkineet tekemään tämän opinnäytetyön näiden periaatteiden pohjalta¹³.

Ne osiot, jotka pitävät tietoja: ”poliisin, rajavartiolaitoksen ja tullilaitoksen sekä vankeinhoidoviranomaisen taktisia ja teknisiä menetelmiä ja suunnitelmia koskevia tietoja sisältävät asiakirjat, jos tiedon antaminen niistä vaarantaisi rikosten ehkäisemistä ja selvittämistä tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden taikka rangaistuslaitoksen järjestyksen ylläpitämistä”¹⁴, olemme salanneet ja merkinneet leimoin.

¹² Jalosalmi 2016, s 5-6

¹³ Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621, 1§

¹⁴ Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621, 24§

3 POLIISIN TAKTINEN NEUVOTTELU

3.1 Yleistä poliisin taktisesta neuvottelusta

Poliisitaktisella neuvottelulla tarkoitetaan tilannetta, jossa vastapuoli on valinnut väkivaltaisen keinon ongelmansa ratkaisemiseksi, mutta ei ole vielä ehtinyt toteuttaa aiettaan ¹⁵.

Poliisin taktinen neuvottelu on poliisi operatiivisen toiminnan osa, jossa väkivaltainen rikostilanne pyritään erityyppisten neuvottelutilanteiden kautta samaan ratkaistuksi tai hallituksi neuvottelun keinoin ¹⁶. Poliisin taktista neuvottelua kuvataan yhdeksi Suomen poliisin vaativien erikoistilanteiden työkaluksi ¹⁷.

Poliisin taktinen neuvottelu liittyy yleensä rikoksiin, joita voidaan pitää törkeinä. Tällaisia tilanteista ovat mm. terroristi-, panttivanki- ja kaappaustilanteisiin liittyvät rikokset ¹⁸, sekä tehtävät, joihin liittyy henkeen ja terveyteen kohdistuva välitön uhka (esim. itsetuhoinen henkilö) ¹⁹.

Poliisihallituksen 17.12.2018 antamassa määräyksessä taktinen neuvottelu määritellään siihen koulutuksen saaneiden poliisien suorittamaksi neuvotteluksi tai jo alkaneen neuvottelun tukemista erityyppisten neuvottelutilanteiden ratkaisemiseksi. Lisäksi poliisihallitus on antanut määrännyt, että poliisilaitoksella tulee olla neuvotteluryhmä, jossa pitää olla siihen koulutettu henkilöstö, joka on tarkoituksen varustettu ²⁰.

Neuvottelun tärkeyttä lisäksi korostettu poliisilaisissa, jossa painotetaan suhteellisuus- ja vähemmän haitan periaatetta tilanteen ratkaisemiseksi ²¹, vaikka kuten aiemmin on määritelty,

¹⁵ Saksinen ja Vesikko 1996, s 2

¹⁶ Saksinen ja Vesikko 1996, s 2

¹⁷ Jalosalmi 2016, s 34

¹⁸ Saksinen ja Vesikko 1996, s 2

¹⁹ Jalosalmi 2016, s 34

²⁰ Poliisihallitus POL-2018-16210, s 1

²¹ Poliisilaki 2-4§

taktiseen neuvotteluun joudutaan yleensä tilanteessa, jossa on kyseessä jo varsin törkeä rikos.

Henna-Maria Jalosalmi kuvaa maisterintyössään poliisin taktista neuvottelua yhdeksi Suomen poliisin vaativien erikoistilanteiden työkaluksi. Hänen tekemässään työssä, hänen haastattelemansa poliisin neuvottelijat kuvaavat taktista neuvottelua tilanteeksi: ”*joka poikkeaa jo lähtötasoltaan poliisin perustehtävistä. Useimmiten kyse on vaikeasta ja eskaloituneesta tilanteesta, jossa ihmisen eli kohdehenkilön ”elämä on mennyt pois raiteiltaan”, ajautunut umpikujaan tai kuten eräs haastateltava kuvasi: ”jollain tavalla se tilanne on mennyt lukkoon jo*”²²”

3.2 Taktisen neuvottelun historia ja koulutus

Taktinen neuvottelu Suomessa on saanut alkunsa 1970-80 välisenä aikana, jolloin silloisessa poliisiopistossa järjestettiin kotihälytysharjoituksia, joiden tavoitteena oli vertailla erilaisia mahdollisuuksia tilanteiden selvittämiseksi. Näiden harjoitusten pohjalta havaittiin, että puhuttaminen nousi aina keskeiseksi menetelmäksi ja tämän pohjalta syntyi tarve saada koulutusta taktiselle neuvottelulle²³.

1970-puolivälissä kansainväliset panttivankitilanteet veivät kansallisella tasolla neuvottelun kehitystä ja siihen liittyvää kehitystä eteenpäin, mistä saatiin merkittävää tukea ja tietoa Suomen poliisin taktisen neuvottelun kehittämiseksi²⁴.

Taktisen neuvottelun koulutusta annetaan tällä hetkellä Poliisiammattikorkeakoulussa Tampereella. Taktisessa neuvotteluryhmässä poliisit toimivat taktisina neuvottelijoina omien tehtäviensä ohessa²⁵.

²² Jalosalmi 2016, s 34

²³ Kesti 2018, s 10

²⁴ Kesti 2018, s 10

²⁵ Juurakko -Vesikko 2015

Neuvottelijoiksi valitut ovat ennen valituksi tulemista käyneet poliisiammattikorkeakoulun, neuvottelun peruskurssin ja neuvottelun johtamisen jatkokurssin²⁶. Ryhmänjohtajan tehtävissä toimiville on oma valtakunnallinen koulutuksensa²⁷. Taktisen neuvotteluryhmän toimintaan kuuluvat harjoitukset, joita järjestetään 4 – 6 kertaa vuodessa. Harjoitusten lisäksi järjestetään vuosittain valtakunnalliset taktisen neuvottelun seminaarit²⁸.

3.3 Taktisen neuvottelun tavoite ja vaiheet

Henna-Mari Jalosalmi tuli maisterintyössään haastattelemiensa poliisien kautta tulokseen, että taktisessa neuvottelussa tavoitteet voidaan jakaa tehtävä- ja suhdetason tavoitteisiin.

Tehtävätason tavoite tulee poliisin tilannejohdolta ja suhdetason tehtävä neuvottelussa vaihtelee tehtävän luonteen, neuvottelijan osaamisen, ajattelun tai sen mukaan millainen kohdehenkilö on kyseessä ja minkälainen kohdehenkilön tilanne on²⁹.

Taktiselle neuvottelulle voidaan Jalosalmen mukaan ”tehtävätason kokonaistavoite, osatavoite tai välillinen tavoite”. Neuvottelun kokonaistavoite tähtää ”tilanteen ratkeamiseen, kun taas osatavoitteiden avulla voidaan pyrkiä tilanteen purkamiseen tai ratkaisun edistämiseen tavoite kerrallaan”³⁰.

Taktisen neuvottelun osatavoitteita voivat Jalosalmen mukaan olla esim. panttivangin tai aseiden luovuttaminen. Asetetut tavoitteet voivat olla välillisiä kuten esim. tiedonhankinta tai ajan voittaminen³¹.

Taktista neuvottelua voidaan tarkastella prosessina, joka on jaettavissa kolmeen vaiheeseen: käynnistymis-, työskentely- ja ratkaisuvaiheeseen.

²⁶ Sinetti 2019

²⁷ Juurakko -Vesikko 2015

²⁸ Juurakko -Vesikko 2015

²⁹ Jalosalmi 2016, s 56-58

³⁰ Jalosalmi 2016, s 56-58

³¹ Jalosalmi 2016, s 56-58

Käynnistämisvaiheessa neuvoteltavaan pyritään luomaan kontakti neuvotteluiden aloittamiseksi ja kontaktin luomisen jälkeen pyritään ensimmäisillä kysymyksillä, sekä kommentteilla luomaan kuva millainen tilanne on kyseessä. Käynnistymisvaiheessa pyritään neuvoteltavan rauhoittamiseen ja aloittamaan keskustelut tilanteen ratkaisuvaihtoehtoista ³².

Työskentelyvaiheessa neuvoteltavaan pyritään rakentamaan luottamusta, kerätään tietoa tilanteesta, arvioidaan neuvoteltavan toimintatapaa, riskikäyttäytymistä ja aletaan rakentamaan tilanteeseen ratkaisemiseen liittyviä ratkaisuja. Työskentelyvaiheessa pyritään kartoittamaan niitä tekijöitä, jotka neuvoteltava kokee suotuisiksi tai aiheuttaa hänessä kiihtymystä. Tarkoitus on ohjata keskustelu pois väkivallan uhasta, uhkailun kohteesta tai aseista ja löytää neutraaleja aiheita mistä neuvoteltava suostuu käymään keskustelua. Työskentelyvaiheessa pyritään selvittämään ja realisoimaan neuvoteltavan vaatimuksia realistisiksi ³³.

Ratkaisuvaiheen tavoitteena on rakentaa tilanteen ratkaiseva suunnitelma, joka tehdään yhdessä Tilanne 1:n alaisuudessa. Ratkaisuvaiheessa korostuu neuvotteluryhmän ja Tilanne 1:n saumatonta viestintää ja yhteistyötä Tilanne 1:n välillä, ettei väärin ymmärryksiä synny (esim. vahingon laukaukset kohteen tullessa ulos piiritystilanteessa). Ratkaisuvaiheeseen pääseminen saattaa kestää hyvinkin pitkän aikaa ³⁴.

4 TILANNEORGANISAATIO

Opinnäytetyöstä on poistettu salassa pidettävä osio. (Käyttörajoitettu TL IV) Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621) 24.1§ :n 5 k perusteella

³² Poliisin operatiivisen kenttätoiminnan perusteet, s 86

³³ Poliisin operatiivisen kenttätoiminnan perusteet, s 86

³⁴ Poliisin operatiivisen kenttätoiminnan perusteet, s 86

5 NEUVOTTELUSALKKU

Kuva 1, Neuvottelusalkku järjestelmineen. Kuva: Ahlgren.

5.1 Yleistä neuvottelusalkusta

Opinnäytetyössä neuvottelusalkkua käytetään vertailupohjana Invisio V50 -laitteeseen ja tarkemmat analyysit ja päätelmät on tehty opinnäytetyön yhteenveto ja pohdinta – osiossa. Salkusta on olemassa niukasti kirjallista tietoa tarjolla. Tarjolla ollut tieto oli saatavilla haastatteluiden, sekä Saksisen ja Vesikon tekemän lopputyön kautta.

Suomen poliisilla on ollut käytössään osana taktista neuvottelua ns. neuvottelusalkku, jonka ensimmäinen versio otettiin käyttöön Espoon kihlakunnan poliisilaitoksella 1990-luvun lopulla³⁵. Syy miksi neuvottelusalkkua alettiin alun perin kehittää, syntyi tarpeesta saada neuvottelija mahdollisimman lähelle tapahtumapaikkaa ja lähelle kenttäjohtajaa³⁶.

³⁵ Saksinen ja Vesikko 1996, s 28-29

³⁶ Saksinen ja Vesikko 1996, s 29

Kuva 2, Neuvottelusalkku poliisiautossa. Kuva: Juurakko-Vesikko

Salkku on siis ollut jo pitkään virallisena neuvotteluryhmän työvälineenä ja salkkua ollaan vähitellen poistamassa poliisin käytöstä ja sen tilalle on tarkoitus saada tilalle nykyaikaisempia laitteita ja järjestelmiä, sekä helpottaa neuvottelijoiden työskentelyä osana poliisin tilan-
neorganisaatiota ³⁷.

Kuten tässä kappaleessa olevasta kuvasta 1 käy ilmi, neuvottelusalkku koostuu teknisestä välineistöstä, joista tärkeimpiä ovat kuulokkeet, kovaääninen, salkkuun integroitu puhelin ja tallennuslaitteisto.

Neuvottelusalkku mahdollistaa neuvotteluryhmän osallistumisen neuvotteluun liittämällä laitteeseen omat kuulokkeensa. Tämä siis tarkoittaa, että muiden neuvotteluun osallistujien pitää olla fyysisesti läsnä neuvottelussa ³⁸.

³⁷ Haastattelu

³⁸ Haastattelu

6 INVISIO V50 - KESKUSYKSIKKÖ JA OMINAISUUDET

Kuva 3, Invisio V50 - keskusyksikkö, Kuva: Invisio Communication A/S 2017.

6.1 Invisio V50 Control Unit

Invisio V50 on alun perin sotilaskäyttöön (sotilailla ja sotilasjohtajille) tarkoitettu laite. Sen tarkoitus sotilaskäytössä on mahdollistaa kahden (tai useamman) kommunikaatiovälineen käyttö (esim. kaksi radiota) samanaikaisesti³⁹.

Invisio V50 toimii nimensä mukaisesti ohjausyksikkönä (control unit), johon voidaan esim. liittää puhelimia, radioita tai Virve - päätelaite. Laite ohjaa liitettyjen laitteiden äänen kuulumaan laitteeseen liitetyn kuulokkeen kautta (head set)⁴⁰.

Laite on mitoiltaan 70 x 63 x 30 mm ja painaa ilman lisälaitteita 167 grammaa. Huomattavaa on siis, että tämä on pelkän ohjausyksikön paino. Kun järjestelmään liitetään puhelimet ja tarvittavat liitântäkaapeli, on paino huomattavasti enemmän. Laite kestää valmistajan ilmoituksen mukaan upottamista veteen aina 20 metriin asti⁴¹.

³⁹ Invisio: Tactical Communication and Hearing Protection Systems

⁴⁰ Invisio Communication A/S 2017

⁴¹ Invisio: Tactical Communication and Hearing Protection Systems

6.1 Yleistä yrityksestä Invisio Communications AB (publ)

Invisio kehittää ja myy kehittyneitä tietoliikennejärjestelmiä, sekä kuulonsuojaus järjestelmiä ammattilaisille. Kohteena on ammattilaiset, jotka tarvitsevat niitä riskiympäristöissä voidakseen kommunikoida ja toimia tehokkaasti ⁴².

Yrityksen myynti tapahtuu Kööpenhaminan pääkonttorista ja USA:ssa, Ranskassa ja Italiassa olevien myyntikonttoreiden kautta. Yritys myy tuotteitaan myös kansainvälisen verkoston, yhteiskumppaneiden ja jälleenmyyjien kautta. Invisio on rekisteröity Ruotsin Tukholmaan ja on listautunut pörssiin Tukholman Nasdaqin kautta ⁴³.

Paul Hansson arvioi luentomateriaalissaan, että järjestelmään kuuluvien kuuloke adapterin, V50 keskusyksikön ja neuvottelukaapelin hinnaksi tulisi arvioilta n. 1400 euroa kappaleelta. Hän kuitenkin muistuttaa, että kyseessä on arvio. Taktisen neuvottelun laitteisto on pääsääntöisesti käytössä jokaisessa neuvotteluryhmässä.

Näiden laitteiden lisäksi järjestelmän hintaan on lisäksi lisättävä matka puhelimet, Virve – päätelaite (esim. poliisin jo käytössä oleva THR880i) ja kuulokkeet.

6.2 Taktinen neuvottelu kommunikaatio järjestelmä (TNCS)

Invisio V50 on osa taktista neuvottelu- ja kommunikaatio järjestelmää (Tactical negotiation Communication System, TNCS). Järjestelmä on sen kehittäjien mukaan kevyt, pieni ja mukautuva kommunikaatio järjestelmä, joka on tarkoitettu neuvottelijoille ja neuvottelu voidaan jakaa useamman käyttäjän kesken puhelimen välityksellä (puhelimen kokoustoiminto) ⁴⁴.

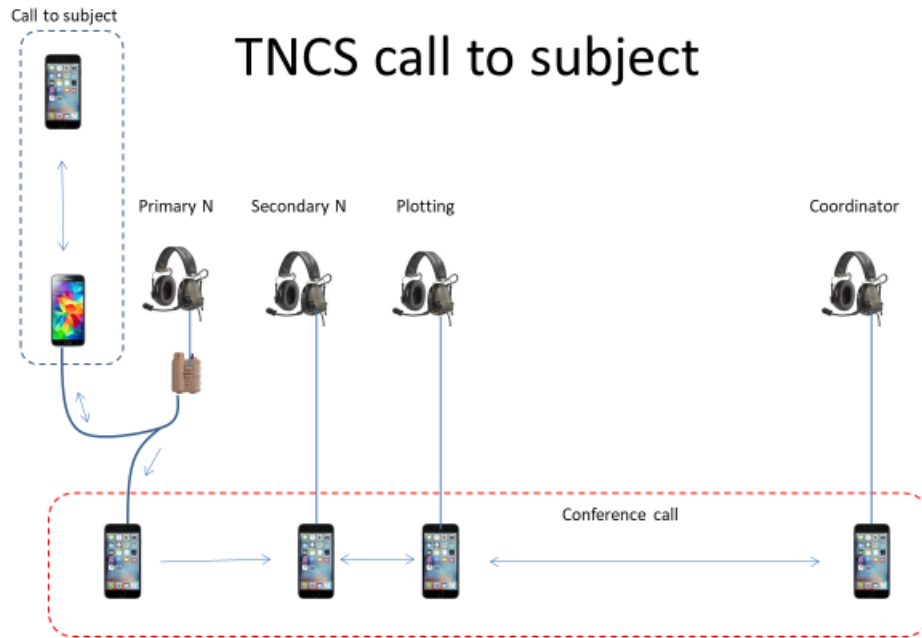
Järjestelmän kehitys on saanut alkunsa Norjan, Tanskan ja Ruotsin neuvottelijaryhmien tarpeesta. Projekti järjestelmän parissa aloitettiin vuosien 2015 ja 2016 vaihteessa. Projektin

⁴² Invisio Communication A/S 2017

⁴³ Invisio Communication A/S 2017

⁴⁴ Hansson Paul 2020

ajatuksena oli luoda kommunikaatio järjestelmä, jolla voitaisiin jakaa meneillään olevia neuvotteluita ja samaan aikaan keskustella neuvottelijoiden välillä langattomasti ⁴⁵.

Kuva 4, Ryhmän toiminta V50 järjestelmän kanssa, Kuva: Hansson 2020. (HUOM – havainnekuvasista poiketen Invision V50 on tämän työn aikana toiminnassa vain ANDROID-älypuhelimien kanssa.)

Järjestelmän osien (V50 keskusyksikkö, neuvottelukaapeli) testaus aloitettiin Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa. Järjestelmien hankinta aloitettiin syksyn 2017 aikana ja järjestelmä on operatiivisessa käytössä kyseisissä maissa ⁴⁶.

Keskeistä järjestelmässä on, että kaikki neuvotteluryhmään kuuluvat voivat kuunnella meneillään olevaa neuvottelua, riippumatta siitä ovatko neuvottelijat toisistaan erossa tai toistensa lähellä. Kaikki neuvottelu ryhmään kuuluvat voivat samaan aikaan keskustella toistensa kanssa ja jakaa tietoa reaaliaikaisesti.

⁴⁵ Hansson Paul 2020

⁴⁶ Hansson Paul 2020

Ryhmän jäsenten ei myöskään tarvitse olla fyysisesti toistensa lähellä (kuten esim. käytettäessä neuvottelusalkkua), mikä mahdollistaa neuvottelujen käymisen ilman, että neuvottelija tai neuvotteluryhmä on lähellä kohdetta. Neuvottelija (tai neuvottelijat) voivat johtaa neuvotteluja esim. kotoa tai toimipisteestään käsin, mikä mahdollistaa neuvotteluryhmän hyvän tavoitettavuuden.⁴⁷

Poikkeuksena tästä on pääneuvottelija, joka puhuu kohteen kanssa ja ei siis osallistu muun ryhmän tai tilanneorganisaation kanssa käytävään keskusteluun, mutta hänellä on mahdollisuus kuulla mitä ympärillä tapahtuu. Jos neuvottelijat eivät istu lähekkäin, pääneuvottelija voi saada tietoa kakkosneuvottelijalta radion välityksellä⁴⁸.

Neuvottelussa tapahtuva keskustelun tallennus voidaan toteuttaa käyttämällä matkapuhelinta tai nauhuria. Matkapuhelimiin on saatavilla ohjelmia, jotka mahdollistavat keskustelun tallentamisen. Toinen tapa tallentamiseen on liittää järjestelmään tallennin, kuten vanhassa salkussa oli käytössä. Ruotsissa on käytetty aikaisemmin matkapuhelimeen liitetyn ohjelman avulla tapahtuvaa nauhoitusta, mutta johtuen puhelimeen tehdyistä päivityksestä, tämä sovelluksen kautta tapahtuva tallennus ei ole heillä ainakaan toistaiseksi käytössä⁴⁹.

⁴⁷ Haastattelu

⁴⁸ Hansson Paul 2020

⁴⁹ Hansson Paul 2020

6.3 Taktisen neuvottelu järjestelmän komponentit

Kuva 5, Taktisen neuvottelujärjestelmän (TNSC) komponentit, Kuva: Hansson 2020, suomentanut Viikari 2020. (HUOM – havainnekuvasta poiketen Invisio V50 on tämän työn aikana toiminnassa vain ANDROID-älypuhelimien kanssa.)

Neuvotteluissa käytettävä taktinen neuvottelujärjestelmä on rakennettu Invisio - keskusyksikön (V50 tai V60) ympärille. Taktinen järjestelmä muodostetaan seuraavista laitteista⁵⁰:

- Invisio V50 (tai V60) kontrolli yksikkö
- Invisio neuvottelukaapelista
- Kahdesta matkapuhelimesta (Android)
- Kuuloke adapterista
- Kuulokkeista
- Ryhmäpuhelu palvelusta.

⁵⁰ Hansson Paul 2020

Järjestelmässä käytettävä neuvottelukaapeli on syntynyt projektiin osallistuneiden maiden, sekä laitetoimittajan yhteisestä ideasta. Kaapeli on kehitetty nimenomaan taktista neuvottelua varten. Kaapelilla mahdollistetaan kahden puhelimen (Android) käyttäminen yhdessä COM – väylässä.

Järjestelmä on fyysiseltä kooltaan hyvin pieni ja sen parhaita puolia on, että V50 (tai V60) keskusyksikön ympärille voidaan koota eri laitteista tilanteeseen parhaiten sopiva kokoonpano (valmistaja käyttää tästä ominaisuudesta termiä skaalautuvuus) käyttäjän mieltymysten mukaan.

V50 keskusyksikkö voidaan siis liittää eri laitevalmistajan puhelimia, kuulokkeita tai Virve – päätelaite. Tämän työn aikana keväällä 2020 Invisio V50 -laite on ollut käytettävissä vain Android-älypuhelimilla. Mahdollisesti myöhemmin laite saadaan yhteensopivaksi muiden käyttöliittymien äylaitteisiin.

6.4 Laitteen toimintapa

Kuva 6, Invisio V50 liitännät, Kuva: Invisio Communication A/S 2017

Invisio V50 ohjaa liitettyjen laitteiden äänen kuulumaan, joko vasemmasta tai oikeasta kuulokkeesta riippuen mihin COM-liitäntään laiteliitäntä (COM1 tai COM2) on tehty. V50 mah-

dollistaa, että käyttäjä voi vaihtaa minkä laitteen hän haluaa kuulokkeista vasemmasta tai oikeasta kaiuttimesta tai kuunteleeko käyttäjä vain yhtä laitetta molemmista kuulokkeista⁵¹.

Laite saa virran joko laitteessa olevasta patteriyksiköstä tai laitteeseen liitettävän radion virrasta COM-liitännän kautta. Edellytyksenä on, että liitettäessä radiota V50 ohjausyksikköön, käytetään laitevalmistajan omia kaapeleita. Laitteen patterin kestoksi valmistaja mainostaa patterin kestoksi jopa 24 tuntia, mutta huomauttaa että patterin kesto on riippuvainen käytettävän patterin tyypistä ja ympäristö olosuhteista⁵².

V50 mahdollistaa erilaisten lähetystilojen käytön, joita ovat:

1. PTT-toiminta (push to talk), jolla luodaan yksisuuntaisia puheyhteyksiä kahden käyttäjän välille.
2. Latching-toiminta, jolloin kuulokeen (head set) mikrofoni jää auki.
3. Open Mic-toiminta, jota voidaan käyttää sisäpuhelinjärjestelmissä (intercom). Toiminta mahdollistaa äänen lähettämisen molempiin suuntiin saman aikaisesta, jolloin kaikkien osallistujien on mahdollista kuunnella ja keskustella toistensa kanssa samaan aikaan.
4. Puheluihin vastaaminen-toiminta (Call Answering) esim. käytettäessä matkapuhelinta (tai puhelimia).
5. Kuuntelutoiminta (Listen Only), jolloin kuulokeen mikrofoni on kiinni.

Laite ohjaa käyttäjää erilaisten äänisignaalien avulla. Esim. patterin loppumisesta laite ilmoittaa kuulokkeisiin tulevalla piippauksella, joka toistuu 30 sekunnin välein ja toimintojen (esim. mykistäminen) vaihtamisesta laite ilmoittaa lyhyin piippauksin⁵³.

⁵¹ Invisio Communication A/S 2017

⁵² Invisio Communication A/S 2017

⁵³ Invisio Communication A/S 2017

6.5 Laitteen huolto ja säilytys

Laitteen mukana toimitettavissa ohjeissa huolloksi riittää laitteen huuhtominen makealla vedellä, mikäli yksikkö on käytetty esim. ympäristössä, jossa se on altistunut merivedelle, lialle tai pölylle. Laite ei siis vaadi suuria huoltotoimenpiteitä ja huolloksi riittää edellä mainittu huuhtelu makealla vedellä ja patterin vaihto, mikäli tarvetta patterin vaihdolle ilmenee ⁵⁴.

Laitetta voidaan säilyttää mukana tulevassa laukussa esim. toimistotiloissa, kunhan säilytyksessä huomioidaan, että sen päälle ei tule painoa ja laitteen COM – porttien tulee olla avoinna, ettei niihin kerry kosteutta ⁵⁵.

Valmistaja mainitsee, että laitteen patteri tulee irrottaa, mikäli laitetta säilytetään käyttämättömänä pitkiä aikoja ⁵⁶.

7 INVISIO V50 KÄYTTÖOHJEET

7.1 Käyttöohjeiden laadinta

Laitteen mukana toimitetaan englanninkieliset käyttöohjeet, jotka ovat pieni käyttöohjevihkonen. Havaitsimme tämän olevan laitteen käytettävyyden kannalta iso käytettävyyttä rajoittava tekijä. Olennaista on, että käyttäjällä on käytössään selkeät suomenkieliset ohjeet, jotka ovat helposti käsillä, selkeä ja nopeasti omaksuttavat. Englanninkielisten ohjeiden havaitsimme opinnäytetyötä tehdessämme vaikuttavan taktisen neuvottelijan toimintaa kiire ja stressitilanteessa. Laitteen mukana tulleista englanninkielisistä käyttöohjeista laadittiin erillinen suomenkielinen ohje.

⁵⁴ Invisio Communication A/S 2017

⁵⁵ Invisio Communication A/S 2017

⁵⁶ Invisio Communication A/S 2017

Käyttöohjeet laadittiin Powerpoint esitykseksi luettavuuden ja käytettävyyden helpottamiseksi. Ajatuksena, että ohjeet olisivat sähköisessä muodossa helposti saatavilla ja käytettävyys olisi mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista. Powerpointin käytön ajateltiin myös mahdollistavan ohjeiden paremman päivitettävyyden myöhemmässä vaiheessa.

8 HAASTATTELUJEN TULOKSET

8.1 Haastatteluteema

Opinnäytetyötä varten haastateltiin sähköpostitse eripuolelta Suomea taktisessa neuvotteiluissa toimineita poliiseja kolme kappaletta. Vastauksia pyrittiin saamaan viideltä poliisilta. Haastattelun vastausprosentiksi muodostui tällöin 60 %. Tutkimusta varten tavoitettiin siis yli puolet haastatelluista.

Haastateltaville esitettiin sähköpostitse seuraavat kuusi kysymystä:

1. Minkälainen kokemus sinulla on V50 laitteesta: onko laite helppokäyttöinen vai hankala käyttää?
2. Minälaisia eroja olet havainnut verrattuna vanhaan salkkuun?
3. Miten toimivaksi laite / järjestelmä on koettu?
4. Mitkä on V50 järjestelmän hyvät ja huonot puolet?
5. Mitä kehitettävää järjestelmässä on?
6. Monessa tilanteessa olet laitetta käyttänyt / käyttö määrät?

Kysymykset olivat luonteeltaan avoimia kysymyksiä, jotta haastateltava pystyisi mahdollisimman laajasti vastaamaan kysymyksiin oman kokemuksensa kautta. Lisäksi kuten on aikaisemmin mainittu, kysymysten laadinnassa käytettiin apuna aihetta tuntevaa taktisessa neuvotteluryhmässä toimivaa poliisia.

8.2 Järjestelmän käyttömäärät

Haastatellut olivat käyttäneet laitetta harjoituksissa yhteensä 25 kertaa ja oikealla tehtävällä laitetta oli käytetty kahdesti.

Käyttömäärät ovat siis vielä varsin vähäiset, mutta on otanta tehty vain kolmen haastatellun taktisessa neuvottelussa toimivien poliisien antamien tietojen pohjalta, eikä se siis edusta koko maan tilannetta.

Tietoja voidaankin siis pitää ainoastaan suuntaa antavina ja niistä on pääteltävissä, että laitteesta ei siis vielä oli kovin runsaasti käyttökokemuksia oikeissa tilanteissa johtuen sen uutuudesta.

8.3 Kokemukset laitteesta

Invisio V50 koettiin käyttäjien keskuudessa pääsääntöisesti helppokäyttöiseksi laitteeksi. Haastatteluiden perusteella voidaan sanoa, että laite on otettu positiivisesti vastaan käyttäjien parissa.

Käyttäjien mielestä Invisio V50 keskusyksikkö on helppokäyttöinen. Laitetta käyttäneiden mielestä hankalinta oli laitteeseen liitettävät laitteet (kuten kuulokkeet ja puhelimet) ja ryhmäpuhelun muodostaminen Android – puhelimesta.

Ryhmäpuhelussa ongelmiksi mainittiin mm. muistaa mistä laitteeseen kytketystä puhelimesta oli ryhmäpuhelu muodostettu ja ryhmäpuhelun avaamisen koettiin vaativan keskittymistä.

8.4 Erot aiempaan järjestelmään

Kun haastateltavia pyydettiin vertailemaan uutta Invisio - järjestelmää vanhaan salkkuun, niin tärkeimmäksi ominaisuudeksi mainittiin, että ryhmäpuhelua on mahdollista seurata reaaliaikaisesti tilanneorganisaatiossa. Tämä siis mahdollistaa, että johtokeskuksessa tai tilannejohdossa pystytään seuraamaan tapahtumia, riippumatta siitä missä neuvottelija fyysisesti on.

Invisio V50 järjestelmän pieni koko sai kaikilta haastatelluilta positiivisia kommentteja. Laite koettiin olevan helppo ottaa mukaan partioautoon. Laitteen pienen koon kerrottiin mahdollistavan käytön taktisessa suojaruustuksessa ja liikkuvassa tilanteessa.

Uuden Invisio järjestelmän ei koettu antavan neuvottelijalle samanlaista rauhaa kuin vanha salkku. Uutta järjestelmää käytettäessä ympäriltä kuuluvat äänet häiritsivät neuvottelijan toimintaa.

Salkussa käytössä olleet kuulokkeet koettiin paremmiksi, kuin Invisio V50 – järjestelmän mukana tulleet kuulokkeet. Laitteeseen liitettävien ”johtojen” koettiin aiheuttavan häiriötä hankaamalla varusteisiin ja täten aiheuttavan ”rahinaa”.

Vanhan neuvottelusalkun kerrottiin olevan toimivuudeltaan ”oikukas”, mitä ei ole esiintynyt uutta järjestelmää käytettäessä ja uusi järjestelmä on siis toimivuudeltaan aiempaan luotettavampi.

8.5 Järjestelmän hyvät ja huonot puolet?

Eniten kehuja sai laitteen pieni koko ja monikäyttöisyys eri tilanteissa. Laite on mahdollista kiinnittää varusteisiin (esim. raskaat suojarusteet), mikä sai positiivista palautetta.

Invisio keskusyksikköön liitettävät laitteet koettiin käyttäjien keskuudessa haasteeksi. Laitteen käytettävyyden kannalta suurimmaksi haasteeksi koettiin Android-puhelimista soitettava ryhmäpuhelu, jonka koettiin vaativan keskittymistä ja vaativan käyttäjien koulutuksen parantamista

Laitteen hyvät ja puolet tiivistetysti:

Hyvät puolet:

- Pieni koko
- Helppokäyttöisyys
- Helppo liittää tarvittavia tahoja neuvottelupuhelun kuuntelijoiksi
- Soveltuu käytettäväksi neuvoteltavan ja neuvottelijan väliseen kahden keskeiseen neuvotteluun paikan päällä
- Mahdollistaa suojarusteiden kanssa
- Voidaan käyttää monessa tilanteessa

Huonot puolet:

- Ei anna neuvottelijalle samanlaista rauhaa, kuin salkun kanssa työskennellessä.

- Laitteen mukana tulevien kuulokkeiden soveltuvuus neuvottelu käyttöön.
- Luotettavan ja organisaation hyväksymän nauhoitusohjelmiston puuttuminen.
- Neuvottelulinjan puuttuminen, mikä tarkoittaa toiminnan olevan Android – puhelimien ryhmäpuheluiden varassa.
- Koulutuksen vähäisyys laitteeseen.

8.6 Mitä kehitettävää järjestelmässä on?

Järjestelmän suurimmaksi kehityksen aiheeksi haastateltavat nostivat esille lisälaitteiden käytön ja käynnissä olevan neuvottelun nauhoittamisen.

Kehittämistä vaatii käytössä olevat Android – puhelimet, joista tehtävä ryhmä – puhelut pitää saada helppokäyttöisiksi neuvottelukäyttöön.

Yhteenvedo haastatteluiden pohjalta on todettavissa, että Invisio V50 - laite itsessään on toimiva, mutta siihen liitettävät laitteet vaativat kehittämistä.

Laite on yksinkertainen käyttää, mutta siihen liitettävät laitteita on kehitettävä (mm. koulutuksen kautta) käyttäjä ystävällisemmiksi.

Neuvottelun nauhoittaminen oli vanhassa järjestelmässä (salkussa) järjestetty tallentimella. Uudessa järjestelmässä tallentamisen on tarkoitus tapahtua joko erillisellä puhelimeen liitettävällä laitteella tai Android – puhelimeen asennettavalla sovelluksella. Tätä ongelmaa ei olla vielä ratkaistu ja tämän oli useampi haastateltava tuonut esille.

Suurimpana haasteena on siis löytää luotettava, tietoturvallinen ja toimintavarma järjestelmä tallentamaan taktisia neuvotteluita.

9 YHTEENVETO JA POHDINTA

9.1 Johtopäätökset

Tässä luvussa kerromme tutkimuksessamme ilmi tulleita johtopäätöksiä. Tarkastelemme tuliko esillä erityisesti joitain seikkoja, jotka vaikuttavat positiivisesti tai negatiivisesti siihen voidaanko laitetta käyttää poliisin taktisen neuvottelun käyttötarkoituksiin.

Opinnäytetyössä haettiin vastausta kolmeen kysymykseen:

1. Onko laite soveltuva poliisin TANE-toimintaan?
2. Miten laite helpottaa TANE-tilanteissa toimivaa poliisin tilanneorganisaatiota?
3. Mitä komponentteja tarvitaan ja komponenttien kokoonpano?

Johtopäätöksiä varten vertailtiin eri lähteistä saatua aineistoa keskenään. Vertailussa käytetty aineisto koostui opinnäytetöistä, tieteellisistä julkaisuista, luentomateriaaleista, kirjallisuudesta, uutisartikkeleista ja poliisihallituksen ohjeista ja käsikirjoista.

Kyselytutkimuksella sähköpostitse saadut vastaukset, tulostettiin ja muutettiin anonyymiin muotoon, jolloin ei ollut pääteltävissä kuka oli vastauksen antanut (objektiivisuus). Kyselytutkimuksessa ilmenneitä puutteita tai epäselvyyksiä täydennettiin haastattelemalla eri asiantuntijoita (mm. taktista neuvottelutoimintaa tuntevia). Asiantuntijoilta saadut vastaukset ja kyselytutkimuksesta saadut kommentit on tässä työssä saatu vuoropuheluun muiden tulosten kanssa. Aikaisempaa tutkimusta aiheesta ei ole tehty ja käyttäjäkokemukset ovat vielä vähäisiä. Voidaan kuitenkin pitää luotettavana että, laitteen käyttö koulutustilaisuuksissa ja tositilanteissa on antanut riittävän kokemuksen laitteesta, sen vahvuuksista ja heikkouksista, kysymyksiin vastanneille poliisimiehille.

Kyselytutkimuksen vastauksissa ilmenneet erot ja yhtäläisyydet kirjattiin ylös omalle erilliselle lomakkeelle vertailun helpottamiseksi ja lopullisten johtopäätösten saamista varten. Samalla pystyimme helpommin vertailemaan vastauksia mm. aineistoon. Saadut havainnot ja huomiot kirjattiin erilliseltä lomakkeelta johtopäätöksiksi opinnäytetyöhön.

Opinnäytetyössä käytettiin neuvottelusalkkua vertailupohjana mm. arvioitaessa soveltuuko Invisio V50 – laite taktiseen neuvotteluun. Neuvottelusalkkua ja sen teknisiä ominaisuuksia

vertailtiin nykyiseen Invisio V50 – laitteeseen esittämällä kyselytutkimuksessa laitetta käyttäneille laitteiden ominaisuuksiin liittyviä kysymyksiä (mm. minkälaisia eroja olet havainnut vanhaan salkkuun), asiantuntija haastatteluin ja tutustumalla laitteista saatavilla olevaan aineistoon. Neuvottelusalkusta oli olemassa hyvin vähän kirjallista aineistoa, joten keskeisessä roolissa vertailua tehdessä oli kyselytutkimuksen tulokset ja asiantuntija haastattelut.

Opinnäytetyön aikana emme päässeet tutustumaan laitteen käyttöön taktisen neuvottelun harjoituksissa tai oikeassa tilanteessa. Tämä johtui pitkälti aikataulujen sovittamisen mahdollisuudesta, sillä taktiset neuvottelijat toimivat päivystysluonteisesti neuvottelijoina omien toimiensa ohessa. Johtopäätöksistä puuttuu siis omakohtainen kokemus laitteen käytöstä oikeassa tilanteessa. Itse laitteesta saimme kokemusta tutustumalla siihen kertaluonteisesti.

9.2 Soveltuuko poliisin taktiseen neuvotteluun?

Vastaus kysymykseen on löydettävissä vertaamalla Invisio V50 – järjestelmää vanhaan neuvottelusalkkuun. Invisio V50 laitteesta löytyvät samat ominaisuudet kuin vanhasta neuvottelusalkusta: laitteella voidaan ottaa yhteyttä kohteeseen, pystytään välittämään tietoa tilanneorganisaatiolle ja tallentamaan käynnissä olevaa keskustelua.

Vertaamalla näitä kahta laitetta keskenään ja niiden ominaisuuksia voidaan todeta Invisio V50 – laitteen suoriutuvan samoista tehtävistä kuin neuvottelusalkku. Haastattelujen perusteella voidaan todeta uuden järjestelmän olevan aikaisempaa toimintavarmempi ja vähemmän oikukas.

Toinen tapa saada vastaus tähän kysymykseen on verrata, miten laitteella pystytään suoriutumaan neuvotteluryhmälle annetuista tehtävistä, joita on: yhteydenpito kohteeseen, neuvottelijan tukeminen, tilannetaulun ylläpito, tapahtumapöytäkirja kirjaaminen, tiedustelu, yhteydet ulospäin, tilanneraportointi, keskustelun tallentaminen neuvoteltavan henkilön kanssa, huolto, vaihtoehtojen kartoitus, tarkistuslistojen laadinta, koordinointi oman ryhmän johtaminen ⁵⁷.

⁵⁷ Poliisin operatiivisen kenttätoiminnan perusteet

Käytössä olevalla neuvottelusalkulla on haastateltujen mukaan hankalaa jakaa tietoa reaaliaikaisesti (esim. poliisin tilanneorganisaatiolle) ja neuvottelusalkku sitoo ympärilleen henkilöstöä. Salkun on koettu olevan suurikokoinen ja sen liikuttelu on hankalaa ⁵⁸.

Invisio V50 laite on kooltaan pienempi kuin aikaisemmin käytössä ollut neuvottelusalkku. Pieni koko tarjoaa käyttäjälleen mahdollisuuden liikkua laitteen kanssa ja on siis helpommin liikuteltava, eikä käyttäjä ole sidottu yhteen paikkaan. Aikaisemmin neuvottelijan oli pysyttävä neuvottelusalkun äärellä.

Vanhaan salkkuun verrattuna, uuden laitteiston ehdoton etu on sen pieni koko. Käytännössä uusi "neuvottelusalkku" on erittäin helppo ottaa mukaan, vaikka partioon. Laitteen käyttäminen on mahdollista myös esim. taktisessa suojaruukuksessa ja liikkuvassa tilanteessa mikä ei aikaisemman salkun kohdalla ollut mahdollista. Neuvottelija kykenee pukemaan Invision käytännössä "ylleen". Invisio käyttö ei myöskään edellytä sitä, että neuvottelijoiden tulee olla samassa tilassa. Tärkein ominaisuus lienee jatkossa se, että ryhmäpuhelu on mahdollista ottaa kuunteluun reaaliaikaisesti esimerkiksi johtokeskuksessa tai tilannejohdossa, riippumatta siitä missä neuvottelija fyysisesti on. Voisikin ajatella, että uusi laitteisto tuo neuvottelun vihdoinkin 2010-luvulle." ⁵⁹

Uudella järjestelmällä voidaan siis suoriutua neuvottelutoiminnalla annetuista tehtävistä aikaisempaa tehokkaammin ja se tarjoaa liikuteltavuutensa ansiosta uusia mahdollisuuksia suorittaa taktista neuvottelua. Yhtenä uutena mahdollisuudeksi haastateltava kertoi "face to face" – neuvottelut, joka siis tarkoittaa neuvottelijan suorittavan neuvottelua "naamatusten" neuvoteltavan kanssa.

Lisäksi Invisio V50 – laite mahdollistaa käytön taktisen suojaruukituksen kanssa, jonka voidaan sanoa parantavan neuvottelijan työturvallisuutta.

⁵⁸ Haastattelu

⁵⁹ Haastattelu

9.3 Miten laite helpottaa tane- tilanteessa poliisin tilanneorganisaatiota?

Poliisin toiminnassa keskeisellä sijalla on tilannetietoisuus, joka on keskeisin elementti poliisin operatiivisessa toiminnassa. Tilannetietoisuuden yksi määritelmä on: *”päättäjien ja heidän avustajiensa päätöksiään varten tarvitsema ymmärrys tapahtuneista asioista, niihin vaikuttaneista olosuhteista, eri osapuolien tavoitteista ja tapahtumien mahdollisista kehitysvaihtoehtoista”* ⁶⁰. Tilannetietoisuudella ei ole yksiselitteistä määritelmää, vaan siitä on olemassa useampia erilaisia määritelmiä.

Tilannetietoisuutta muodostuu tulkitsemalla tilannekuvaa, jonka tulkintaan vaikuttaa tulkit-sijan koulutus, sekä kokemus. Tilannekuva taas voidaan ymmärtää: *”koottu kuvaus vallitsevista olosuhteista, käsillä olevan tilanteen synnyttäneistä tapahtumista, tilannetta koskevista taustatiedoista ja tilanteen kehittymistä koskevista arvioista sekä eri toimijoiden toiminta- valmiuksista”* ⁶¹.

Tilannetietoisuuden merkitys korostuu varsinkin poliisin vaativilla tehtävillä. Vaativissa tehtävissä joudutaan tekemään nopeasti päätöksiä, jotka voivat olla hyvinkin merkittäviä tai ratkaisevia (esim. voimankäyttöä) tilanteen kannalta ⁶².

Taktisen neuvottelun toiminnan onnistumisen edellytyksenä on, että tilanteessa toimivat ryhmät (erityisesti toiminta- ja sisäeristysryhmät) ovat tietoisia tapahtumien kulusta neuvoteltavan kanssa ja minkälaisia ratkaisuja neuvoteltavan kanssa on käyty tilanteen ratkaisemiseksi. Tarkoituksena on välttää väärinymmärrysten syntymistä ja siten vähentää riskitekijöitä (esim. vahingon laukaukset).

Poliisin tilanneorganisaatiota muodostettaessa tarve selkeään ja nopeaan viestintään organisaation sisällä korostuu ⁶³. Haastateltavien mukaan Invisio V50 järjestelmällä pystytään viestimään organisaation sisällä entistä tehokkaammin ja täten on pääteltävissä, että se parantaa tilanneorganisaation tilannekuvaa.

⁶⁰ Sanastokeskus

⁶¹ Sanastokeskus

⁶² Poliisin operatiivisen kenttätöiminnan perusteet, s 34

⁶³ Korhonen 2019, s

Invisio V50 – laitteella voidaan jakaa reaaliaikaista tietoa neuvottelusta tilanneorganisaatiolle, joten sen avulla voidaan välttää väärinymmärrysten syntymistä ja täten vähentää tilanteeseen liittyviä riskejä. Laite tarjoaa tilanneorganisaatiolle mahdollisuuden seurata neuvottelun kulkua reaaliaikaisesti.

9.4 Mitä komponentteja järjestelmään tarvitaan ja komponenttien kokoonpano?

Opinnäytetyössä olemme kertoneet, että järjestelmään tarvitaan Invisio V50 – keskusyksikön lisäksi neuvottelukaapelin, joka on erityisesti laitetta varten kehitetty ”johto” jolla voidaan liittää kaksi matkapuhelinta keskusyksikköön. Lisäksi keskusyksikköön voidaan liittää Virve päätelaite esim. THR 880i, joka on poliisin käytössä. Näiden lisäksi yhtenä keskeisen komponenttina tarvitaan kuulokemikrofoni (Head Set), jotta laitteen käyttäjä kykenee kuulemaan liitettyjen laitteiden viestiliikennettä.

Näiden laitteiden lisäksi järjestelmään tarvitaan kytkentään tarvittava kaapelit, joiden tulee olla laitevalmistajan valmistamia. Lisäksi laitteen (laitteiden) säilytykseen tarvitaan oma ”varustepussi”.

Kuten opinnäytetyön johdannossa totesimme, laitetta on käytetty ainoastaan Android – järjestelmän puhelimilla. Lisäksi järjestelmässä käytettävien matkapuhelimien pitää olla TUVE – hyväksyttäjä. Käytännössä kuitenkin järjestelmällä voidaan käyttää kaikkia mahdollisia matkapuhelimia. Matkapuhelimia käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon siinä käytettävien ohjelmien (erityisesti kokoustoiminta / ryhmäpuhelu) helppo käytettävyys ja luotettavuus.

Matkapuhelimen nauhoitus toiminta on yksi matkapuhelimiin asennettavista ohjelmista, jonka luotettava ja tietoturvallinen toiminta etsii vielä ratkaisua. Yhtenä vaihtoehtona on ruotsissa käyttöön otettu keskusyksikköön liitettävä digitaalinen nauhuri, joka ratkaisultaan on vastaava vanhan salkun kanssa.

Haastateltavat toivat esille kaipaavansa vanhasta ”salkusta” kuulokkeita (Head Set). Käytännössä tämänkään ei pitäisi olla ongelma, sillä laitevalmistajalta (Invisio Communication A/S) on saatavilla useita erillaisia kuulokemalleja, jotka ovat yhteensopivia keskusyksikön kanssa.

Laitteesta ja laitekoonpanoista ei ole vielä kovin runsaasti käyttökokemuksia, jotta toimivuudesta ja soveltuvuudesta voitaisiin tehdä lopullisia päätelmiä. Saadut tulokset ovat suuntaa antavia ja niitä voidaankin pitää rohkaisevina. Monet tekniset ratkaisut ”hioutuvat” käyttömäärien ja kokemusten karttuessa.

9.5 Valideetti ja realibiliteetti

Tutkimuksen pätevyys (validius) tarkoittaa mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä *mitata sitä, mitä tutkimuksessa on tarkoituskin mitata*. Pätevässä tutkimuksessa ei siten saisi olla systemaattista virhettä. Tämä tarkoittaa sitä, millä tavalla tutkittavat ovat ymmärtäneet mittarin, kyselylomakkeen, kysymykset. Tulokset vääristyvät, jos vastaaja ei ajattelekaan kuten tutkija oletti. Validiutta tarkastellaan siten jo tutkimusta suunniteltaessa. Tämä tarkoittaa käsitteiden, perusjoukon ja muuttujien tarkkaa määrittelyä, aineiston keräämisen ja mittarien huolellista suunnittelua sekä sen varmistamista, että mittarin kysymykset kattavat koko tutkimusongelman.⁶⁴

Tutkimusten luotettavuus (reliaabelius) tarkoittaa *tulosten tarkkuutta* eli mittauksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia ja mittaustulosten toistettavuutta. Tämä tarkoittaa, että toistettaessa mittaus saman henkilön kohdalla saadaan täsmälleen sama mittaustulos tutkijasta riippumatta.⁶⁵

Tutkimuksen pätevyys ja luotettavuus muodostavat yhdessä mittarin *kokonaisluotettavuuden*. Kun tutkittu otos edustaa perusjoukkoa ja mittaamisessa on mahdollisimman vähän sattunnaisuutta, tehdyn tutkimuksen kokonaisluotettavuus on hyvä.⁶⁶

Lähetimme kyselylomakkeen yhteensä viidelle taktisen neuvotteluryhmään kuuluvalle poliisille, joilla oli kokemusta laitteen käytöstä. Kaikki kyselyyn vastanneet poliisit ovat vähintään vanhempia konstaapeleja. Nämä poliisit olivat saaneet laitteen testikäyttöön ja siten

⁶⁴ Vilkka 2015, s 193 - 194

⁶⁵ Vilkka 2015, s 194

⁶⁶ Vilkka 2015, s 194

valikoituivat kyselymme kohteiksi. Poliisit toimivat taktisen neuvotteluryhmän jäseninä ympäri Suomea, eri poliisilaitoksilla. Vastaukset saimme kolmelta poliisilta, joille kyselyn lähetimme. Koska laadullisen aineiston tarkoitus on kuvailla ilmiötä ja pyrkiä ymmärryksen lisäämiseen, eikä tarkoitus ole tuottaa yleistettävissä olevaa tilastollista katsausta, voidaan kyselyyn vastanneiden määrää pitää riittävänä.

9.6 Pohdinta

Opinnäytetyötä tehdessämme havaitsimme, että työ on ajankohtainen, koska siitä ei ole aikaisemmin tehty tutkimusta ja poliisin taktisesta neuvottelusta on tehty vähän suomalaisia tutkimuksia, sekä taktisesta neuvottelusta on olemassa niukasti suomalaista kirjallisuutta.

Opinnäytetyössä pyrittiin selvittämään: ”*Miten laite helpottaa TANE-tilanteissa toimivaa poliisin tilanneorganisaatiota?*”. Aihetta pohiessamme huomasimme, että kysymyksessä on hyvinkin pitkälti tilannetietoisuuteen liittyvä ongelma, jota on pohdittu poliisissa (ja puolustusvoimissa) runsaasti (mm. tietojohdoinen poliisitoiminta). Tästä pohdinnasta nouseekin tarve tehdä jatkotutkimusta ja saada vastaus kysymykseen: millaisilla laitteilla tilanneorganisaation tilannekuvaa voidaan parantaa? Jos Invisio V50 – laitteella voidaan helpottaa taktisen neuvotteluryhmän toimintaa ja helpottaa tilanneorganisaation tiedonkulkua, onko olemassa laitteita ja järjestelmiä, joilla koko toimintaa voitaisiin sujuvoittaa ja mitkä olisivat toiminnan sujuvoittamisen seuraukset?

Poliisi on pitkään käyttänyt TUVE – verkkoa ja tulevaisuuden visioissa olisi tehdä TUVE – verkon tiedonsiirrosta aikaisempaa nopeampaa (5G verkko). Uusi verkko mahdollistaisi uusia toimintoja kuten esim. kuvan ja äänen lähettämisen laitteesta toisella. Näiden toimintojen käyttöön saamisella voisi olettaa olevan erittäin suuri vaikutus tilannekuvaan, jonka voisi olettaa kohentuvan erittäin paljon⁶⁷.

Suurin yksittäinen kehityksellinen haaste Invisio V50- järjestelmässä on neuvotteluiden tallentaminen ja neuvottelupuheluiden luominen matkapuhelimesta. Neuvottelua tallennettaessa ensisijaista on tietoturva, jonka täytyy olla aukotonta.

⁶⁷ Erillisverkot 2020

Neuvottelupuhelun (käytetään myös nimeä ryhmäpuhelu) muodostamisen pitää olla käyttäjälleen helppoa ja yksinkertaista. Palvelu on riippuvainen operaattorista (DNA, Elisa jne) ja kuluttajapalveluun tarkoitettut palvelut ovat rajoittuneet 7 - henkilöön (riippuen operaattorista).

Luonnollisesti yrityskäyttöön on olemassa ratkaisuja, missä pystytään yhdistämään suurempi määrä osallistujia puheluun, mutta pystyvätkö operaattorit tarjoamaan palvelua kilpailukykyiseen hintaan on toinen kysymys.

Ruotsissa tallentaminen oli aikaisemmin ratkaistu Android puhelimen tallennusohjelmalla, mutta siinä ilmenneiden ongelmien vuoksi ruotsissa on siirrytty käyttämään järjestelmään liitettävää digitaalista äänitallenninta (esim. Olympuksen äänitallennin) ⁶⁸.

Nykyisin käytössä olevassa neuvottelusalkussa tallentaminen tapahtuu nauhurin avulla. Nauhuri on liitetty osaksi salkkua ja sillä pystytään taltioimaan käynnissä oleva neuvottelu.

Suomessa yhtenä ratkaisuna tallentamiseen voisi olla Salpa – järjestelmä (salaiset pakkokeinot). Järjestelmää käytetään telekuunteluihin osana viranomaisen salaisia pakkokeinoja ja tuomioistuin antaa päätöksen kuuntelun käyttämisestä. KRP:n telepakkokeinopäivystys tekee järjestelmästä kytkentäpyynnön operaattorille, jonka jälkeen operaattori avaa linja kuunneltavaan puhelimeen. Tietojen tallennus tapahtuu viranomaisen hallussa olevalle palvelimelle ⁶⁹.

Ongelmana tässä on, että kyseessä on salaisen pakkokeinon käyttö, johon liittyy juridisia ongelmia, jonka lisäksi kuunneltavat laitteet pitäisi yksilöidä (esim. kuuntelu IMEI-tunnuksen perusteella).

⁶⁸ Haastattelu

⁶⁹ Haastattelu

Laitteen käytettävyydessä on vielä parannettavaa, mutta moni parannuksista on ratkaistavissa koulutuksella ja ohjeistuksella. Haastateltavat olivat myös toivoneet parannusta käytössä olevaan headset – malliin, minkä luulisi onnistuvan suhteellisen helposti, sillä laitteeseen pystytään liittämään helposti uusia laitteita.

Yhteenvetona opinnäytetyöstä prosessina on todettava, että aikaa vievin ja haastavin vaihe oli materiaalin kerääminen. Aiheesta ei ole ollut paljonkaan tietoa olemassa, joten tietoa pyrittiin keräämään tapaamisten, palavereiden ja haastatteluiden kautta. Lisäksi tämän opinnäytetyön aikana maailmalla oli menossa Korona – viruksen aiheuttama pan epidemia. Epidemian seurauksena kirjastot olivat kiinni, mikä hankaloitti tuntuvasta kirjallisen materiaalin keruuta ja saatavuutta.

Klassisen määritelmän mukaan tieto on hyvin perusteltu ja tosi uskomus. Tieteellisen tutkimuksen tarkoitus on vähentää arki ajattelun heikkouksia, joita ovat mm. epäluotettavat havainnot ja logiikan puute tutkittavasta aiheesta. Mielestämme olemme opinnäytetyö tehdessämme saaneet aikaiseksi uutta tietoa ja ymmärrystä Invision V50 – laitteen soveltuvuudesta poliisin Tane – käyttöön.

Opinnäytetyön lopuksi haluamme lausua kiitokset Helsingin poliisilaitoksen ennalta estävällä toiminnolla mahdollisuudesta saada toteuttaa tämä opinnäytetyö, sekä kaikille muille haastatelluille.

10 LÄHDELUETTELO

Erillisverkot 2020: Virve 2.0 mobiilistrategia

Luettavissa: https://www.erillisverkot.fi/files/359/mobiilistrategia_VAAKA_090420.pdf

Luettu 9.5.2020

Hansson Paul 2020, negotiation coordinator, Swedish police, Sweden: Presentation 2020.

Haikansalo Anu & Korander Timo 2020: Opinnäytetyöohje – opinnäytetyön prosessi, toteutus ja arviointi poliisi (AMK) - tutkinnossa. Poliisiammattikorkeakoulu. Opinnäytetyöohje.

Havu Elina 2019: Taktisen neuvottelijan osaamista tarvitaan neuvottelu- ja konfliktitilanteissa. Sinetti, henkilöstön verkkolehti 2019:1.

Luettu 20.4.2020

Invisio: Tactical Communication and Hearing Protection Systems. Esite

Luettavissa: <https://invisio.com/media/1165/invisio-product-brochure-art24383-7.pdf>

Luettu 8.3.2020

Invisio: Interim Report January–September 2019.

Luettavissa: <https://invisio.com/newsroom/en/news-details/?id=0FD57FEED2799262>

Luettu: 8.3.2020

Invisio Communication A/S 2017: Invisio V50, Dual-Com Control Unit, User Manual.

Jalosalmi Henna-Maria: Suomen poliisin taktinen neuvottelu - Neuvottelijoiden käsityksiä ja kokemuksia vuorovaikutusilmioistä. Jyväskylän yliopisto. Viestintätieteiden laitos. Puheviestinnän maisterintutkielma

Luettavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/50000/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201605312782.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Luettu 8.3.2020

Juurakko – Vesikko Nina 2015: Taktisessa neuvottelussa aika pysähtyy. Tutka, henkilöstön verkkolehti 2015:2.

Luettu 20.4.2020

Kananen Jorma 2015: Opinnäytetyön kirjoittajan opas – Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Kesti Jutta 2018: Tulkin käyttö Suomen poliisin taktisessa neuvottelussa. Poliisiammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Korhonen Tuomo 2019: Viestinnän johtaminen poliisin tilanneorganisaatiossa. Tampereen yliopisto. Turvallisuushallinnon maisteriohjelma Pro Gradu –tutkielma.

Luettavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-201907092523>

Luettu 23.4.2020

Poliisihallitus 2017: Poliisin operatiivisen kenttätöiminnan perusteet, Liite Poliisihallituksen samannimiseen ohjeeseen POL-2017-13344.

Poliisihallitus 2018: Taktisen neuvottelutoiminnan järjestäminen, Liite Poliisihallituksen samannimiseen määräykseen POL-2018-16210.

Ruusuvuori Johanna & Tiittula Liisa 2005: Haastattelu – Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Vastapaino.

Saksinen Tomi ja Vesikko Jussi 1996: Poliisitaktinen neuvottelu. Poliisikoulu. Lopputyö.

Sanastokeskus: Erikoisalojen sanastojen ja sanakirjojen kokoelma, TEPA – termipankki. Luettavissa: <https://termipankki.fi/tepa/fi/>
Luettu 10.5.2020

Sundström Arja 2017: Mobiilipalveluiden tietoturvaa parannetaan – muutoksia hyväksytyihin laitteisiin. Sinetti, henkilöstön verkkolehti 2017:2.
Luettu 07.5.2020

Varto Juha 1992: Laadullisen tutkimuksen metodologia. Helsinki: Kirjayhtymä

Varto Juha 2005: Laadullisen tutkimuksen metodologia. Elan Vital

Vehkalahti Kimmo 2014, Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Oy Finn Lectura Ab

Vilka Hanna & Airaksinen Tiina 2003: Toiminnallinen opinnäytetyö. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vilka Hanna 2015: Tutki ja kehitä, PS-Kustannus.

11 LIITTEET

Kysymykset haastateltaville:

1. Minkälainen kokemus sinulla on V50 laitteesta: onko laite helppokäyttöinen vai hankala käyttää?
2. Minälaisia eroja olet havainnut verrattuna vanhaan salkkuun?
3. Miten toimivaksi laite / järjestelmä on koettu?
4. Mitkä ovat V50 järjestelmän hyvät ja huonot puolet?
5. Mitä kehitettävää järjestelmässä on?
6. Monessa tilanteessa olet laitetta käyttänyt / käyttö määrät?